

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/-tky: Karolína Kubátová

Název práce: Zkušenost dopívajících skautů s přirozeným mentoringem

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Javornický Brumovská, M.A., Ph.D.

Oponent: PhDr. Miroslava Nováková Schöffelová, Ph.D.

1. Formální stránka práce:

Po formální stránce ve většině ohledů práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Byla by ale vhodná stylistická a jazyková úprava, text obsahuje poměrně velké množství překlepů a pravopisných chyb. Vyskytuje se mnoho krkolomných formulací (doporučuji autorce pro příští práce se soustředit na omezení nadužívání slova „skrze“). Bylo by vhodné sjednotit formu psaní textu (část je psána v první a část ve třetí osobě).

2. Teoretické uvedení do problematiky:

Kapitoly jsou řazeny veskrze logicky, jsou vysvětleny hlavní termíny důležité pro empirickou část, ačkoliv některé podkapitoly (zejména podkapitola o historii mentoringu) mají jen malou relevanci k empirické části a cíli výzkumu. Oceňuji velké množství použitých, zejména zahraničních zdrojů a relativně dobrou práci s nimi. Dochází nejen k řazení jednotlivých definic za sebe, ale i ke komparaci a kombinaci různých autorů. Dále oceňuji krátké uvedení každé kapitoly, které shrnuje, o čem se v kapitole dočteme, a pomáhá čtenáři v lepší orientaci v textu.

3. Metodologie:

V metodologické části autorka dobře popisuje zvolenou strategii výzkumu i výzkumný vzorek a jeho získání. Oceňuji neopomenutí etického aspektu výzkumu.

Formulaci cíle: „zjistit zkušenost dospívajících skautů s fenoménem přirozeného mentoringu v kontextu Junáka – českého skauta“ ale považuji za trochu vágní a nejasnou. Bylo cílem zkušenost pouze zjistit? Nebo spíše popsat? S něčím porovnat? Analyzovat? Výzkumnou otázku: „Rozvíjejí se principy přirozeného mentoringu ve vztazích dospívajících s jejich skautskými vedoucími?“ nepovažuji, vzhledem k možnosti odpovědi ANO x NE za správně položenou. Zajímalo by mě, jak v závěru autorka na tuto otázku jednoznačně odpoví. V rámci výzkumné otázky jsou položeny dvě podotázky, na které se ale dle mého názoru nepodařilo zcela jasně odpovědět (viz níže).

Zvolená metoda – polostrukturovaný rozhovor, je vhodně zvolenou vzhledem k volbě výzkumné strategie a cíli. Témata rozhovoru jsou ale stanovena velmi obecně a je obtížné si v rámci nich představit, na co se autorka respondentů ptala a zda byly otázky vhodně připravené vzhledem k výzkumným otázkám a cíli práce. Pro možnost posouzení kvality rozhovorů, jejichž struktura může mít velký vliv na odpovědi respondentů, by bylo na místě tyto otázky v práci uvést. Nahlédneme-li do příloh, ani zde nelze identifikovat předem připravenou strukturu rozhovoru a nutno podotknout, že mezi otázkami se vyskytují i otázky značně sugestivní (např. T: „A myslíš si, že můžeš říct, že tě někdo ve skautu nebo obecně

někdo z lidí ve skautu ovlivnil i v životě mimo skaut?“). Na takovou otázku lze v kontextu rozhovoru jen těžko odpovědět jinak než ano.

Trochu zmateně působí část vysvětlující vznik finálních témat analýzy na straně 32. Pro nezávislého čtenáře je obtížné pochopit, proč a na základě čeho byla daná témata a podtémata zvolena, jak vzájemně souvisejí a zejména jak souvisejí s hlavním cílem práce – popisem zkušeností s mentoringem.

V každém případě pozitivně hodnotím množství získaných dat, ve kterých je poměrně bohatý materiál pro analýzy. Na druhé straně ale polostrukturovaný rozhovor, pokud je dobře promyšlený směrem k výzkumným otázkám, může poskytnout i o mnoho bohatší materiál, ze kterého by bylo možné na výzkumné otázky odpovědět. Domnívám se, že potenciál výzkumné metody nebyl dostatečně vytěžen, stejně jako samotná získaná data.

4. Výsledky

Sekce výsledky na sedmi stranách popisuje, co se autorka od respondentů dozvěděla a zařadila do celkem čtyř témat – vnímání role vedoucího, příprava programu, vnímané přínosy skautingu a očekávání dospívajících skautů do budoucna. Autorka jednotlivá tvrzení vhodně dokládá citacemi z rozhovorů. Za nejnositelnější a nejzdařilejší považuji část „Vnímání role vedoucího“, kde je popisován vztah mezi vedoucím (mentorem) a dospívajícím (mentee) a kde se objevují stěžejní témata tohoto vztahu jako je důvěra či přesah vlivu mentora do osobního života. To autorka ukazuje i v části diskuse, kterou právě v tomto úseku považuji za zdařilou. Oceňuji též schopnost postihnout a popsat překvapivý moment (role rádce).

Kapitola „Přínosy skautingu“ přináší zajímavé výpovědi, ale z mého hlediska má malou relevanci k výzkumné otázce. Popisuje sice, jak vnímají dospívající přínos skautingu jako takového, ovšem není zde jasně vymezeno, co z popisovaných přínosů je přínosem přirozeného mentoringu, vztahu mentor-mentee nebo jakou roli tento vztah v popsáných přínosech hraje. Stejně tak je tomu v kapitole „Očekávání dospívajících skautů do budoucna“. Opět jsou zde výpovědi o tom, zda a proč chtějí respondenti pokračovat jako vedoucí, ale není zde žádná souvislost s výzkumnou otázkou a s tématem práce jako takovým – tedy s mentoringem a vztahem mentor-mentee. Vyskytly se v rozhovorech výpovědi poukazující na to, že právě přítomnost přirozeného mentoringu ve skautu vede respondenty k volbě být či nebýt skautským vedoucím? Lze identifikovat v rozhodování o budoucnosti ve skautu roli mentora? Kde a jak konkrétně?

Za hlavní nedostatek práce považuji to, že nedošlo k jasnému zodpovězení výzkumných otázek, zejména hlavní výzkumné otázky a první podotázky. Může se v rámci obhajoby autorka pokusit o jasné a stručné zodpovězení výzkumných otázek pro komisi?

5. Závěr

Práce přes výhrady **splňuje** požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji **doporučuji** k obhajobě s klasifikací **velmi dobře - dobře** – dle průběhu obhajoby.